

Michał Kobusiewicz, Tadeusz Wiślański

Smolno Wielkie, pow. Sulechów

Informator Archeologiczny : badania 3, 23-25

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ozy. Wykop I/69,0 powierzchni 129 m², założony został na kulminacji zwydmionego tarasu.

W miejscu wykopu, i jak się wydaje w pozostałych częściach stanowiska, stratygrafia warstw przypowierzchnowych jest silnie zakłócona mechaniczną działalnością człowieka /orka pod sadzenie lasu, wybieranie piasku itp./.

Ogółem wykop 1969 dostarczył 5 200 wyrobów. Materiał nie miał układu krzemieniowego, był rozproszony. Jedyne, nieco większe zagęszczenie uznać można za silnie zmieszoną i rozwlecioną krzemienię.

W wydobytym zespole wyróżniono 106 rdzeni, 236 narzędzi oraz 17 rylców. Z narzędzi najliczniej reprezentowane są zbrojniki, wśród których dominują trójki /27 szt./, dalej tylosaki Stawinoga /18 szt./ oraz półtylosaki Kominica i inne /15 szt./. Z innych narzędzi w większych seriach wystąpiły: drapacze /25 szt./, skrobacze wielorakie /24 szt./ oraz rylce /14 szt./. Całość materiału wykonana jest wyłącznie z surowca miejscowego, pochodzenia bałtyckiego.

Wyeksplorowany inwentarz wydaje się być czystym kulturowo i reprezentuje schyłkową fazę przemysłu komornickiego.

Przewiduje się kontynuację badań.

SŁABOSZEWO, pow. Mogilno

patrz wczesne średniowiecze

SMOLNO WIELKIE, pow. Sulechów

Zakład Archeologii Wielkopolski
i Pomorza IHKM w Poznaniu

Badania prowadzi dr Michał Kobusiewicz

1 doc. dr Tadeusz Wiślański. Finansował
IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Stanowi-
sko piaskowo-żwirowe na tarasie Obry z
okresów: schyłkowego paleolitu, mesolitu
i III okresu epoki brązu.

Stanowisko leży na zachodnim brzegu Północnej Gniżej Obry,
ok. 200 m na północ od jej połączenia z Południową Gniżą Obrą,
na tarasie rzeźnym wymytm w utworach fluwioglacjalnych.

Wykopy tegoroczne /oznaczone: SW I/69, SW II/69, SW III/69/
objęły powierzchnię 436 m². W ramach wykopów odkryto kilkanaście
skupisk /krzemienio/ złożonych z rdzeni, narzędzi i odpadków pro-
dukcji krzemieniarskiej, zalegających w iluwium piaszczystym a
oszczędziowo i w leżącej ponad nim warstwie oranej.

Większość krzemienio pochodzi z mesolitu, najprawdopodob-
niej głównie z przełomu okresów klimatycznych borealnego iatlan-
tyckiego. Krzemienice te charakteryzują się wielkim bogactwem wy-
robów. W ich składzie typologicznym wyraźnie zaznaczają się ele-
menty mesolitycznych kultur zachodnich /ciosaki/.

Kilka mniejszych skupisk wyrobów datować należy na schyłek
paleolitu, najprawdopodobniej młodszy Dryas. Są one uboższe w wy-
roby niż krzemienice mesolityczne. Także i w nich wyraźnie zazna-
czają się typologiczne cechy kultur zachodnich tego okresu /liś-
ciaki ahrensburckie/.

Zarówno więc zespoły paleolityczne jak i mesolityczne bada-
nych terenów wykazują wyraźnie ślady szębiania się ówczesnych
kultur Polski centralnej z kulturami Nisn północno-zachodnich
Niemiec.

Surowcom krzemieniom we wszystkich zespołach jest krzemień
kredowy bałtycki.

W południowo wschodniej osłóci stanowiska odkryto jamy, warstwę kulturową oraz dwa groby popielnicowe z przysławkami z III okresu epoki brązu.

SWORNIGACIE, pow. Chojnice
Stanowiska 1 - 6

Katedra Archeologii Pradziejowej i Wczesnośredniowiecznej
Uniwersytetu Warszawskiego

Badania prowadził dr Stefan K. Kozłowski.
Finansował Uniwersytet Warszawski. Pierwszy sezon badań. Obozowisko otwarte na terenie piaszczystym z okresu mesolitu.

Stanowiska, ze skupiskami zabytków krzemiennych, leżą na 3-4 metrowym tarasie Brdy, na północ od wsi. Dostarczyły kilku zespołów mesolitycznych, wszystkich, jak się zdaje, homogenicznych. Jeden z nich /4/ należy do kultury komornickiej i winien być datowany na dolny mesolit, najpewniej na okres borealny. Znalaziono w nim tylczaki Stawinoga, półtylczaki Komornica, trójkąty, brak było trapezów. Pozostałe zespoły /1-3, 5, 6/ zaliczyć należy do niedawno wyodrębnionej grupy /kultury?/ chojnickiej, nawiązującej dość silnie do kultur Gudena z Danii oraz Oldesloe-Kobrow i Jühndorf z Niemiec Północnych. Obecność licznych trapezów każe zespoły te datować na pełnię okresu atlantyckiego. Ponadto odkryto tu liczne trójkąty, ostrza Nowy Młyn, półtylczaki Komornica, nieco żuszczeni, drapaczy i skrobaczy. Znalaziono też jeden okaz typowego "pio", narzędzia makrolitycznego, mającego północne nawiązania.

Badania na stanowiskach w Swornigaciach zostały zakończzone.